

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΠ4.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σημαντικά κεφάλαια στη Φιλοσοφία του Νου Important issues in the Philosophy of Mind		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ιστορία της Νεότερης Φιλοσοφίας		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση της παράδοσης οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχουν γνωρίσει βασικές έννοιες και θεματικές περιοχές της Φιλοσοφίας του Νου: θα έχουν εξοικειωθεί με σημαντικές θεωρητικές προτάσεις για τη σχέση σώματος-νου, για τον χαρακτήρα της συνείδησης, για τη σχέση της συνείδησης με τον εγκέφαλο, για τη δυνατότητα αλλά και τα όρια της τεχνητής νοημοσύνης. • είναι σε θέση να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν όλες τις διαθέσιμες πηγές (ψηφιακές και έντυπες)

Upon completion of the course, students are expected to know the basic concepts and thematic areas of the Philosophy of Mind: they will have become familiar with important theoretical propositions about the mind-body relationship, the character of consciousness, the relationship of consciousness with the brain, the possibility and the limits of artificial intelligence. At the same time, students will be able to manage and use all available resources (digital and printed).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αυτόνομη εργασία

Λήψη αποφάσεων

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης

Independent work

Decision making

Work in an interdisciplinary environment

Exercise of criticism and self-criticism

Promotion of free and productive thinking

Αντικείμενο της παράδοσης αποτελεί η εξέταση του φιλοσοφικού ζητήματος της σχέσης σώματος-νου. Θα παρουσιαστούν κριτικά οι φιλοσοφικές απόψεις του Descartes, απ' τον οποίο τέθηκε ο αρχικός προβληματισμός, συνεχίζοντας ωστόσο στις θεωρητικές απόψεις της σύγχρονης περιόδου κατά την οποία το ζήτημα έλαβε τις πιο σημαντικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις. Στο πλαίσιο αυτό, θα εξετάσουμε τη θεωρία του συμπεριφορισμού, τη θεωρία ταυτότητας νου και εγκεφάλου, τη θεωρία του λειτουργισμού, τη θεωρία του εξαλειπτικού υλισμού αλλά και τη θεωρία του νευρωνικού δαρβινισμού. Οι θεωρίες αυτές αποτελούν φυσικαλιστικές προσεγγίσεις του ζητήματος. Ως εκ τούτου, θα εξετάσουμε το ζήτημα της αποβλεπτικότητας του νου (intentionality), της φαινόμενης συνείδησης, της νοητικής αιτιότητας και τη

σύνδεση του φιλοσοφικού προβλήματος με την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης.

The subject of the course is the examination of the philosophical question about mind-body relation. The philosophical views of Descartes, from whom the original problem was raised, will be critically presented, continuing however to the theoretical views of the modern period in which the particular issue received the most important interpretative approaches. In this context, we will examine the theory of behaviorism, the theory of mind and brain identity, the theory of functionalism, the theory of eliminative materialism, and also the theory of neural Darwinism. These theories are physical approaches to the issue. Therefore, we will examine the problems of intentionality, phenomenal consciousness, mental causality, and the connection of the philosophical problem with the emergence of artificial intelligence.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	ΝΑΙ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39	
	Προετοιμασία για τα μαθήματα	39	
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	44	
	Εξετάσεις	3	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Ελληνικά: Γραπτή εξέταση με δυνατότητα επιλογής των θεμάτων Αγγλικά: Written exams		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Σύγγραμμα και κωδικός ΕΥΔΟΞΟΥ - Kim, J. (2005). <i>Φιλοσοφία του νου</i>, μετάφρ. Ε. Μανωλακάκη, Leader Books-Κωδικός στον Εύδοξο: 50659189.</p> <p>Βιβλιογραφία</p> <p>Αυγελής, Ν., (2001), <i>Εισαγωγή στη Φιλοσοφία</i>, Θεσσαλονίκη Bayne, T. (2010). <i>The Unity of Consciousness</i>. Oxford: Oxford University Press</p>
--

Churchland, P. M. (1995). *The Engine of Reason and Seat of the Soul*. Cambridge, MA: MIT Press

Churchland, P.M. (2010). *Υλική υπόσταση και συνείδηση*, μετάφρ. Κ. Κοσμά, Εκδ. Παρισιάνου

Crick, F. H. 1994. *The Astonishing Hypothesis: The Scientific Search for the Soul*. New York: Scribners

Dennett, D. C. 1991. *Consciousness Explained*. Boston: Little, Brown and Company

Descartes R., (1976), *Λόγος περί της Μεθόδου*, (μτφρ. εισ. σχολ. Χρ. Χριστίδης), Αθήνα: Παπαζήσης

Papineau, D. (2002). *Φιλοσοφικός νατουραλισμός*, μεταφρ. Τ. Μπούκη, Leader Books

Ryle, G., (1949), *The Concept of Mind*, London: Hutchinson

Searle, J. (1999), *Νους, εγκέφαλος, και επιστήμη*, μετάφρ. Κ. Χατζηκυριάκου, Π.Ε.Κ

Παπαδαμιάνος, Χ. (2022). *Η Προβληματική της Συνείδησης στη Φιλοσοφία του Daniel Dennett*. Αθήνα: Σμίλη